# EUROOPAN PARLAMENTTI

*2004* *2009*

*Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta*

VÄLIAIKAINEN
**2005/0125(CNS)**

7.2.2006

*

# MIETINTÖLUONNOS

ehdotuksesta neuvoston päätökseksi Euroopan unionin perusoikeusviraston valtuuttamisesta harjoittamaan toimintaa Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osastoon kuuluvilla aloilla
(KOM(2005)0280 – C6-0289/2005 – 2005/0125(CNS))

Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta

Esittelijä: Magda Kósáné Kovács

***Lainsäädäntömenettelyistä käytettävät symbolit***

| | |
|---|---|
| * | Kuulemismenettely<br>*yksinkertainen enemmistö* |
| **I | Yhteistoimintamenettely (ensimmäinen käsittely)<br>*yksinkertainen enemmistö* |
| **II | Yhteistoimintamenettely (toinen käsittely)<br>*yksinkertainen enemmistö yhteisen kannan hyväksymiseksi parlamentin jäsenten enemmistö yhteisen kannan hylkäämiseksi tai tarkistamiseksi* |
| *** | Hyväksyntämenettely<br>*parlamentin jäsenten enemmistö lukuun ottamatta EY-sopimuksen 105, 107, 161 ja 300 artiklassa ja EU-sopimuksen 7 artiklassa tarkoitettuja tapauksia* |
| ***I | Yhteispäätösmenettely (ensimmäinen käsittely)<br>*yksinkertainen enemmistö* |
| ***II | Yhteispäätösmenettely (toinen käsittely)<br>*yksinkertainen enemmistö yhteisen kannan hyväksymiseksi parlamentin jäsenten enemmistö yhteisen kannan hylkäämiseksi tai tarkistamiseksi* |
| ***III | Yhteispäätösmenettely (kolmas käsittely)<br>*yksinkertainen enemmistö yhteisen tekstin hyväksymiseksi* |

(Ilmoitettu menettely perustuu komission esittämään oikeusperustaan.)

***Tarkistukset säädösehdotukseen***

Parlamentin tarkistukset merkitään ***lihavoidulla kursiivilla***. Pelkkää *kursivointia* käytetään kiinnittämään asiasta vastaavien yksiköiden huomio sellaisiin säädösehdotuksen osiin, jotka ehdotetaan korjattavaksi lopullisessa tekstissä (esimerkiksi selvästi virheelliset tai kyseisestä kieliversiosta pois jääneet kohdat). Korjausehdotusten hyväksymisestä päättävät asiasta vastaavat yksiköt.

## SISÄLTÖ

**Sivu**

LUONNOS EUROOPAN PARLAMENTIN LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAKSI.5

PERUSTELUT.....8

**LUONNOS EUROOPAN PARLAMENTIN LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAKSI**

**ehdotuksesta neuvoston päätökseksi Euroopan unionin perusoikeusviraston valtuuttamisesta harjoittamaan toimintaa Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osastoon kuuluvilla aloilla**
**(KOM(2005)0280 – C6-0289/2005 – 2005/0125(CNS))**

**(Kuulemismenettely)**

*Euroopan parlamentti*, joka

– ottaa huomioon komission ehdotuksen neuvostolle (KOM(2005)0280)[1],

– ottaa huomioon EU:sta tehdyn sopimuksen 34 artiklan 2 kohdan c alakohdan,

– ottaa huomioon EU:sta tehdyn sopimuksen 39 artiklan 1 kohdan, jonka mukaisesti neuvosto on kuullut parlamenttia (C6-0289/2005),

– ottaa huomioon työjärjestyksen 93 artiklan ja 51 artiklan,

– ottaa huomioon kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan mietinnön (A6-0000/2006),

1. hyväksyy komission ehdotuksen sellaisena kuin se on tarkistettuna;

2. pyytää komissiota muuttamaan ehdotustaan vastaavasti EY:n perustamissopimuksen 250 artiklan 2 kohdan mukaisesti;

3. pyytää neuvostoa ilmoittamaan parlamentille, jos se aikoo poiketa parlamentin hyväksymästä sanamuodosta;

4. pyytää tulla kuulluksi uudelleen, jos neuvosto aikoo tehdä huomattavia muutoksia komission ehdotukseen;

5. kehottaa puhemiestä välittämään parlamentin kannan neuvostolle ja komissiolle.

| Komission teksti | Parlamentin tarkistukset |
|---|---|
| | Tarkistus 1<br>Johdanto-osan 1 viite |
| ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen ***30 ja 31 artiklan sekä 34 artiklan 2 kohdan c alakohdan***, | ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen ***13, 14, 15, 30, 31 artiklan ja 34 artiklan 2 kohdan c alakohdan***, |

[1] EUVL / EYVL C ..., ..., s. ....

Tarkistus 2
Johdanto-osan 2 a kappale (uusi)

***(2 a) EU:sta tehdyn sopimuksen 11 artiklan mukaisesti unioni määrittelee ja toteuttaa yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan, joka kattaa kaikki ulko- ja turvallisuuspolitiikan alat ja jonka tavoitteena on kehittää ja lujittaa kansanvaltaa ja oikeusvaltion periaatetta sekä ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittamista.***

Tarkistus 3
Johdanto-osan 3 a kappale (uusi)

***(3 a) Viraston toimivaltuudet mahdollistavat sen, että virasto ei suojele ihmisoikeuksia pelkästään terrorismiin ja järjestäytyneeseen rikollisuuteen liittyvillä aloilla, vaan myös muilla aloilla, kuten ihmiskauppa, lapsiin kohdistuvat rikokset, laiton huume- ja asekauppa sekä korruptio ja petokset, joita koskevat toimenpiteet voivat myös heikentää ihmisoikeuksien suojelun tehokkuutta.***

Tarkistus 4
Johdanto-osan 5 kappale

| | |
|---|---|
| (5) Tämä päätös muodostaa tarvittavan oikeusperustan, jonka nojalla virasto valtuutetaan harjoittamaan asetuksessa säädettyä toimintaa samoin edellytyksin Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osastoon ”Määräykset poliisiyhteistyöstä ja oikeudellisesta yhteistyöstä rikosasioissa” kuuluvilla aloilla. | (5) Tämä päätös muodostaa tarvittavan oikeusperustan, jonka nojalla virasto valtuutetaan harjoittamaan asetuksessa säädettyä toimintaa samoin edellytyksin Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ***V osastoon "Määräykset yhteisestä ulko- ja turvallisuuspolitiikasta" ja*** VI osastoon ”Määräykset poliisiyhteistyöstä ja oikeudellisesta yhteistyöstä rikosasioissa” kuuluvilla aloilla. |

Tarkistus 5
Johdanto-osan 6 kappale

| | |
|---|---|
| (6) ***Vapauden***, turvallisuuden ja oikeuden alueen perustaminen ***edellyttää*** Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osastoon kuuluvien toimien yhteydessä yksilöiden ***perusoikeuksien*** turvaamista. Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ***30 ja 31 artikla sekä 34 artiklan 2 kohdan c alakohta*** muodostavat asianmukaisen oikeusperustan tälle ehdotukselle, | (6) ***Euroopan unionista tehdyn sopimuksen V osaston mukaiset ulko- ja turvallisuuspoliittiset toimet sekä vapauden***, turvallisuuden ja oikeuden alueen perustaminen ***edellyttävät*** Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osastoon kuuluvien toimien yhteydessä ***ihmisoikeuksien ja*** yksilöiden ***perusvapauksien*** turvaamista. Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ***13, 14, 15, 30, 31 ja 34 artiklan 2 kohdan c alakohta*** muodostavat asianmukaisen oikeusperustan tälle ehdotukselle, |

Tarkistus 6
1 artikla

| | |
|---|---|
| Neuvoston asetuksen (EY) N:o 2006/[…] 28 artiklan mukaisesti Euroopan perusoikeusvirasto valtuutetaan harjoittamaan asetuksessa (EY) N:o 2006/[…] määriteltyä toimintaa Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ***VI osastoon*** kuuluvilla aloilla. | Neuvoston asetuksen (EY) N:o 2006/[…] 28 artiklan mukaisesti Euroopan perusoikeusvirasto valtuutetaan harjoittamaan asetuksessa (EY) N:o 2006/[…] määriteltyä toimintaa Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ***V ja VI osastoon*** kuuluvilla aloilla. |

Tarkistus 7
2 artikla

| | |
|---|---|
| Asetuksen (EY) N:o 2006/[…] 2–32 artiklaa sovelletaan vastaavasti tähän päätökseen perustuvien viraston toimien yhteydessä. Mainituissa asetuksen (EY) N:o 2006/[…] säännöksissä olevia viittauksia yhteisön oikeuteen pidetään viittauksina unionin oikeuteen Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ***VI osastoon*** kuuluvilla aloilla. Viittauksia yhteisön elimiin, laitoksiin ja virastoihin pidetään viittauksina VI osastossa tai ***sen*** nojalla perustettuihin unionin elimiin. | Asetuksen (EY) N:o 2006/[…] 2–32 artiklaa sovelletaan vastaavasti tähän päätökseen perustuvien viraston toimien yhteydessä ***siinä määrin kuin on asianmukaista EU:n politiikkojen täytäntöönpanon kannalta***. Mainituissa asetuksen (EY) N:o 2006/[…] säännöksissä olevia viittauksia yhteisön oikeuteen pidetään viittauksina unionin oikeuteen Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ***V ja VI osastoon*** kuuluvilla aloilla. Viittauksia yhteisön elimiin, laitoksiin ja virastoihin pidetään viittauksina ***V ja VI osastossa*** tai ***niiden*** nojalla perustettuihin unionin elimiin. |

## PERUSTELUT

Tehokas perusoikeuksien suojeleminen ja edistäminen ovat demokratian perusta sekä keskeisiä edellytyksiä vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen lujittamiselle Euroopan unionissa.

Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 ja 7 artiklan ja perusoikeuskirjan perusperiaatteiden varmistaminen sekä Euroopan unionin tämänhetkisen ihmisoikeustilanteen parantaminen vaativat elintä, joka pystyy tukemaan toimielinten sekä muiden muassa Euroopan oikeusasiamiehen, Euroopan tietosuojavaltuutetun sekä Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen toimintaa.

Perusoikeusvirasto voisi olla sopiva elin laatimaan säännöllisen yleiskatsauksen ihmisoikeuksien edistämisestä yhteisön lainsäädännön ja politiikkojen täytäntöönpanon yhteydessä sekä antamaan kaikki tarvittavat tiedot unionin lainsäädäntötoiminnan kehittämiseksi.

Tämän vuoksi perusoikeusvirastolla on oltava laajat valtuudet ja erityinen aseman EU:n virastojen joukossa. Jos perusoikeusvirasto on riippumaton, sillä on uskottavuutta, mikä on ennakkoehto viraston, yhteisön toimielinten ja jäsenvaltioiden väliselle asianmukaiselle vuorovaikutukselle. Viraston asemaa olisi vahvistettava selvällä Euroopan neuvoston ja Euroopan yhteisön välisellä sopimuksella, jotta vältettäisiin sekä päällekkäisyys että annettaisiin virastolle kaikki tarvittavat tiedot ja varmistettaisiin sen tehokkuus.

Perusoikeusvirasto tarvitsee myös tällä neuvoston päätöksellä annetut laajennetut toimivaltuudet siksi, että sillä olisi entistä laajempi näkemys Euroopan unionin toimista. Viraston valtuuttaminen harjoittamaan toimintaa Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osaston aloilla ei kuitenkaan riitä.

Viimeaikaiset kokemukset muun muassa CIA:n lennoista Euroopassa osoittavat, että Euroopan unionin on saatava täysimääräisesti perusoikeuksien suojelemiseen ja edistämiseen liittyvää tukea. Sen takia on järkevää, että riippumaton elin hankkii kaikki perusoikeuksia koskevat tiedot, joiden perusteella EU:n toimielimet voivat harjoittaa toimiaan ja kehittää politiikkojaan.

Viraston toimialaa on tarpeen täydentää Euroopan unionista tehdyn sopimuksen V osaston alaan (yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka) kuuluvilla toimilla, jotta se voi tukea kaikkia asiaankuuluvia EU:n politiikkoja.

Sillä luodaan oikeusperusta, jonka pohjalta viraston on mahdollista kerät kolmansia maita koskevia tietoja, kun on kyse EU:n politiikkojen täytäntöönpanosta.

Viraston valtuuttaminen harjoittamaan toimintaa Euroopan unionista tehdyn sopimuksen V ja VI osaston mukaisilla aloilla lisää entisestään näitä aloja koskevaa avoimuutta, mikä saattaa lisätä toimielinten demokraattista toimintakykyä ja vahvistaa Euroopan unionin kansalaisten luottamusta.

Avoimuus tekee Euroopan unionin kansalaiset tietoisiksi nauttimistaan perusoikeuksistaan ja

edistää EU:n sisäistä perusoikeuksiin liittyvää kulttuuria, jota voidaan myöhemmin menestyksekkäästi edistää unionin rajojen ulkopuolella yhtenä sen perusarvoista.